

At fortælle og lytte historier

Fortællegruppen Børneliv

At fortælle og lytte historier

Et program med:

Fortællegruppen Børneliv

Jens Peter Madsen, fortæller og
lektor

Erling Hjernø, musiker og
komponist

Børneliv sept. 2008

Fortælling

- En ytring i ord, billeder eller handlinger
- Begyndelse – Midte – Slutning
- Orientering (hvornår, hvem, hvor)
- Handlinger i et tidsforløb (fortalt tid)

Børneliv sept. 2008

To måder af tænke og tale på

- **Den konkrete**, det vi kan se eller vise og forholde os til. Det videnskabelige. Årsag og forklaring. Sand eller falsk.
- **Den narrative**, det som vi ikke kan se, men skal forestille os. Erfaringer og følelser. Mening og sammenhæng

Bruner "Uddannelseskulturen" 1998

Børneliv. Sept. 2008

Jerome Bruner

”Det ser ud til at mennesker organiserer og håndterer deres viden om verden på to alment udbredte måder, som endda også bruges til at strukturere deres umiddelbare oplevelser. Den ene synes at være specialiseret til at tage sig af ”fysiske”, den anden til at tage sig af mennesker og deres forhold. Disse to er almindeligvis kendt som *logisk - videnskabelig tænkning* og *narrativ tænkning*.

Jerome Bruner; Professor i Psykologi: Uddannelseskulturen, 1998
Børneliv sept. 2008

Det narrative

- At skabe mening
- En struktur af tid og handling
- Flertydig reference og iboende forhandling
- Ikke om årsag og virkning, men om mulighed.

Børneliv sept. 2008

Mennesket og fortællingen

” Vi lever i et hav af historier, og ligesom fisken (ifølge ordsproget) er den sidste, der opdager vandet, har vi vore egne problemer med at fatte, hvad det vil sige at svømme rundt i historier”

Reference: Bruner "Uddannelseskulturen" 1998

Børneliv sept. 2008

Fortælling og mennesker

- **Behovet er medfødt** – det sociale væsen
- **Færdigheden læres ved**
 - at nogen fortæller for os
 - at vi selv får lov at prøve og blive hørt

Børneliv sept. 2008

Fortælling er udviklende

- Bringer orden og overblik, først det og så det.
- Benævner problemet – giver det navn.
- Eksternalisering – lægge uden for os selv. eksempel "det svære problem"
- Mulighed for refleksion

Børneliv sept. 2008

Fortællinger der åbner

- Bruger du egne livsfortællinger i din undervisning eller vejledning?
- Hvis nej, hvorfor/hvorfor ikke?
- Forskellen mellem privat eller personlig

Børneliv sept. 2008

Interview eller fortælling

- Vi udspørger børn når vi gerne vil vide noget om dem.
- Begrænsning – spørgerens kontekst.
- Børns lyst til at “please” den voksne – “hvad vil den voksne gerne vide”.

Børneliv, sept. 2008

Spørgsmål og fortælling

- Dem der lukker "Hvorfor" "Hvordan" – de søger efter forklaring eller årsag.
- Dem der åbner "Hvad" – handlinger "Hvad skete der så" "Hvad tænkte/ gjorde du så"
- Dem der giver orientering og overblik "Hvem" "Hvornår" "Hvor"

Børneliv sept. 2008

De gode historier

- Sværere at fortælle gode historier end dårlige.
- Synsvinkelskiftet – få øje på den gode hensigt.
- Den foretrukne fortælling / Alice Morgan
"Narrative samtaler" 2005
- Gode historier kan ændre valget og dermed selvforståelsen.

Børneliv, sept. 2008

Fortællegruppen Børneliv

Aktuel forestilling:

"Fortællinger om en dreng med en livlig fantasi"

Ny Forestilling:

"Og der var steder hvor tiden forsvandt"

Kontakt:

Madsen&Hjernø – fortælling og musik

Havnegade 29

5000 Odense C

www.madsenoghjernoedk

Tlf. 50 46 02 47 / 40 96 99 11

